

Sud Bosne i Hercegovine
Суд Босне и Херцеговине

Broj: S1 3 U 016730 14 U
Sarajevo, 01.07.2015. godine

Sud Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću za upravne sporove sastavljenom od sudija Jadranke Brenjo, kao predsjednika vijeća, Maide Bikić i Davora Žilića, kao članova vijeća, uz sudjelovanje Žanke Bajić, kao zapisničara, u upravnom sporu tužitelja Udruženje građana „Borba protiv korupcije u BiH“ Transparency International Bosne i Hercegovine, zastupane po punomoćniku advokatu protiv rješenja broj: 122-22-1-995-4/14 KS od 05.06.2014. godine, tužene Centralne banke Bosne i Hercegovine, Sarajevo, u upravnoj stvari pristupa informacijama, na nejavnoj sjednici održanoj dana 01.07.2015. godine, donio je slijedeću:

P R E S U D U

Tužba se uvažava, poništava se rješenje tužene Centralne banke Bosne i Hercegovine broj: 122-22-1-995-4/14 KS od 05.06.2014. godine i predmet vraća tuženoj na ponovno odlučivanje.

Tužena je dužna tužitelju naknaditi troškove upravnog spora u iznosu od 700,00 KM, u roku od 15 dana od dana prijema rješenja, dok se tužitelj odbija sa preostalim dijelom zahtjeva za naknadu troškova postupka.

O b r a z l o ž e n j e

Rješenjem tužene broj: 122-22-1-995-4/14 KS od 05.06.2014 godine, odbijena je žalba tužitelja izjavljena na rješenje Centralne banke Bosne i Hercegovine broj: 122-22-1-995-2/14 KS od 16.04.2014 godine, kao neosnovana, kojim je odobren pristup informacijama u skladu sa Zakonom o slobodi pristupa informacijama u BiH, koji se odnosi na dostavljanje svih kopija ugovora o djelu zaključenih u 2012. i u 2013. godini, na način da se predstavnicima tužitelja omogući lični uvid u tražene informacije.

Protiv navedenog rješenja tužitelj je podnio tužbu za pokretanje upravnog spora, navodeći da se zahtjevom za slobodan pristup javnim informacijama, obratio tuženom sa pozivom na Zakon o slobodi pristupa informacijama BiH, te tražio da mu se dostave kopije svih ugovora o djelu, koje je tuženi zaključio u 2012. godini i 2013.

godini, u svrhu istraživanja o dostupnosti javnih informacija u okviru inicijative Partnerstvo za otvorenu vlast. Rješenjem Centralne banke Bosne i Hercegovine br. 121.22-1-995-2/14 od 16.4.2014. godine, odbijen je zahtjev za pristup informacijama, uz obrazloženje da se "podnosiocu zahtjeva odobrava uvid u evidenciju zaključenih ugovora o djelu u 2012. godini ličnim pristupom informaciji u prostorijama Centralne banke BiH, bez mogućnosti kopiranja ili umnožavanja istih. Tužitelj smatra da je tuženi pogrešno primijenio odredbe Zakona o slobodi pristupa informacijama BiH, jer je pobijanim rješenjem formalno odobren pristup informacijama, ali suštinski nisu dostavljene informacije koje je tužilac zahtijevao-kopije ugovora o djelu koje je Centralna banka zaključivala u toku 2012. godine i 2013. godine. Tuženi je pobijanim rješenjem broj: 122-22-1-995-4/14 KS od 05.06.2014. godine, odbio žalbu tužitelja, a u obrazloženju pobijanog rješenja naveo "kako je u članu 14. stav 2. ZOSPI-a propisano da javni organ rješenjem odobrava pristup informacijama, pri čemu se navode alternativni načini pristupa informacijama, mogućnost ličnog pristupa u prostorijama javnog organa, mogućnost umnožavanja o trošku podnosioca zahtjeva i prilaganje kopije tražene informacije, kada se ista osigurava besplatno, te je prvostepenim rješenjem podnosiocu žalbe odobren pristup informacijama putem ličnog uvida u prostorijama Centralne banke i na taj način ispunjena svrha ZOSPI-a. U konkretnom slučaju, tužilac ostaje kod stavova iznesenih u žalbi od 07.06.2013.godine, da javni organ nije postupio u skladu sa odredbama Zakona o slobodi pristupa informacijama BiH. Jedan od ciljeva iz člana 1. Zakona, je da se pristup informacijama u posjedu javnih organa uređuje radi utvrđivanja da svako fizičko ili pravno lice ima pravo pristupa ovim informacijama u najvećoj mogućoj mjeri, u skladu sa javnim interesom, te da javni organi imaju odgovarajuću obavezu da saopšte te informacije. Prilikom rješavanja zahtjeva za pristup informacijama, javni organ mora da odredbe Zakona tumači tako da se u najvećoj mjeri i bez odlaganja i potakne saopštavanje informacija pod kontrolom javnog organa uz najnižu prihvatljivu cijenu, u smislu člana 2. Zakona. Donošenjem odluke da se podnosiocu zahtjeva odobri jedino lični uvid u informacije u prostorijama Centralne banke BiH, bez ostavljanja mogućnosti da mu se informacije umnože o njegovom trošku i proslijede na adresu, javni organ je pokazao tendenciju da u najvećoj mogućoj mjeri oteža pristup javnim informacijama, te da podnosioca zahtjeva izloži bespotrebnom trošku novca i vremena, imajući u vidu okolnost da se kancelarija i zaposlenici tužioca koji su podnosioci zahtjeva nalaze u Banjaluci, a prostorije javnog organa u Sarajevu. Tužilac smatra da je tuženi pogrešno primijenio materijalno pravo, jer je Zakonom o slobodi pristupa informacijama u BiH u članu 14. stav 2. propisano da, kada nadležni organ odobri pristup informacijama delimično ili potpuno, rješenje o tome dostavlja podnosiocu zahtjeva. Takođe, članom 14. stav 1. Zakona, propisano je da nakon prijema zahtjeva za pristup informaciji, nadležni javni organ poduzima sve potrebne radnje da pribavi traženu informaciju i razmatra sve činjenice i okolnosti od značaja za rješavanje zahtjeva. Pored toga, tuženi je u konkretnom slučaju propustio da uzme u obzir faktor javnog interesa u smislu člana 9. Zakona, jer nije dovoljno, kako isti smatra, da je samo moguće odbiti pristup informacijama na osnovu vlastitog mišljenja da se "ugovori o djelu ne mogu dostaviti kopiranjem ili umnožavanjem", pa da se, samo po tom osnovu, uskrati slobodan pristup informacijama. U donošenju odluke da li je objavljivanje informacija opravdano javnim interesom, nadležni javni organ je u smislu člana 9. stav 2. Zakona o slobodi pristupa informacijama BiH, obavezan da razmotri okolnost kao što su: svako nepoštovanje zakonske obaveze, postojanje bilo kakvog prestupa, zloupotrebu vlasti ili nemar u obavljanju službene dužnosti, neovlašteno korištenje javnih fondova i dr. Tužilac smatra da je javni organ trebao da razmotri navedene

okolnosti i odobri pristup traženim informacijama u cijelosti. Predlaže da Sud Bosne i Hercegovine, usvoji ovu tužbu, poništi rješenje tužene Centralne banke BiH broj 122-22-1-995-4/14 KS od 05.06.2014.godine i predmet vrati tuženom na ponovo odlučivanje, kao i da odluči o troškovima postupka u korist tužioca u iznosu od 1.177,50 KM, prema specifikaciji navedenoj u troškovniku.

U odgovoru na tužbu, tužena je u cijelosti ostala kod osporenog rješenja i predložila da se tužba odbije kao neosnovana.

Sud je ispitao pravilnost i zakonitost pobijanog rješenja u granicama odredbe člana 35. Zakona o upravnim sporovima BiH („ Službeni glasnik BiH “ broj:19/02 do 74/10) , pa je odlučio kao u dispozitivu presude, iz slijedećih razloga:

Rješenjem tužene broj: 122-22-1-995-4/14 KS od 05.06.2014. godine, odbijena je žalba tužitelja izjavljena na rješenje Centralne banke Bosne i Hercegovine broj: 122-22-1-995-2/14 KS od 16.04.2014 godine, kao neosnovana, kojim je odobren pristup informacijama u skladu sa Zakonom o slobodi pristupa informacijama u BiH, koji se odnosi na dostavljanje svih kopija ugovora o djelu zaključenih u 2012. i u 2013. godini, na način da se predstavnicima tužitelja omogući lični uvid u tražene informacije. U obrazloženju prvostepenog rješenja navedeno je da tražene informacije sadrže lične podatke osoba angažovanih od strane Centralne banke po osnovu ugovora o djelu, te da dostavljanje istih može ugroziti lične interese pomenutih osoba. Tužena u svojstvu obrađivača i kontrolora informacija shodno odredbi člana 11.stav 2. Zakona o zaštiti ličnih podataka, poduzima mjere protiv neovlaštenog prenosa, drugih oblika nezakonite obrade podataka, kao i mjere protiv zloupotrebe ličnih podataka, tako što tužitelju kao podnosiocu zahtjeva dozvoljava uvid u tražene informacije.

Prema razlozima osporenog rješenja, tužena je zauzela stav da je prvostepeni organ pravilno postupio kada je odobren pristup informacijama u skladu sa Zakonom o slobodi pristupa informacijama u BiH, koji se odnosi na dostavljanje svih kopija ugovora o djelu zaključenih u 2012. i u 2013. godini, na način da se predstavnicima tužitelja omogući lični uvid u tražene informacije. Takođe smatra da nisu ispunjeni uslovi iz Zakona o slobodi pristupa informacijama u BiH za dostavljanje ličnih podataka angažovanih lica po ugovoru o djelu u Centralnoj banci BiH u 2012. i 2013. godini. Tuženi ne osporava pravo tužitelja da izvrši uvid u određene podatke iz svog zahtjeva, ali smatra da je odobrenjem da je ličnim pristupom u prostorijama tužene i uvidom u tražene podatke, ispunjena svrha člana 14. stav 2. Zakona o slobodi pristupa informacijama u BiH. Ova odluka tuženog – Centralne banke Bosne i Hercegovine nije pravilna i zakonita.

Zakon o slobodi pristupa informacijama u BiH (Službeni glasnik BiH broj: 28/00, 45/06, 102/09, 62/11 i 100/13), ima za cilj da informacije pod kontrolom javnog tijela predstavljaju javno dobro od vrijednosti i da javni pristup ovim informacijama promovira veću otvorenost i odgovornost tih javnih tijela, prema odredbi člana 1. stav 1. citiranog Zakona. Svaka osoba ima pravo pristupa ovim informacijama u najvećoj mogućoj mjeri, u skladu s javim interesom, a javna tijela imaju odgovarajuću obavezu objavljivanja informacija (tačka 2. istog članka). U smislu citiranog Zakona, definisan je pojam „lična informacija“, te utvrđeno da je to svaka informacija koja se odnosi na fizičku osobu koja se može izravno ili posredno identificirati činjenicama, ali nije ograničeno na identifikacijski broj ili fizički, mentalni,

ekonomski, etnički, vjerski, kulturni ili socijalni identitet te osobe (čl. 3. stav 4. citiranog Zakona). Dakle, pravo je svake osobe da zahtijeva pristup informacijama koje imaju javna tijela kada to nije u suprotnosti sa javnim interesom. Nadalje, navedenim Zakonom u odredbama člana 4. do 11. (Odjelak II- Pristup informacijama) utvrđeni su izuzeci, tako da se na osnovu ispitivanja svakog pojedinog slučaja, izuzetak od objavljivanja informacije, utvrđuje samo ako nadležni javni organ utvrdi izuzetak u smislu čl. 6. 7. ili 8. za cijelu informaciju ili dio informacije. U članu 8. citiranog Zakona utvrđen je izuzetak kod zaštite privatnosti, tako što će javno tijelo utvrditi da tražena informacija uključuje osobne interese koji se odnose na privatnost treće osobe. Pristup informacijama koje su pod kontrolom javnih organa (svako fizičko ili pravno lice ima pravo pristupa istima i u najvećoj mogućoj mjeri u skladu sa javnim interesom) u skladu je sa ciljevima Zakona o slobodi pristupa informacijama u BiH, prema kojima informacije pod kontrolom javnog organa predstavljaju javno dobro od vrijednosti i da javni pristup istima promovira veću odgovornost i transparentnost javnih organa.

Nadalje, Zakonom o slobodi pristupa informacijama u Bosni i Hercegovini, uređuje se pristup informacijama u posjedu javnih organa radi utvrđivanja da informacije pod kontrolom javnog organa predstavljaju značajno javno dobro i da javni pristup informacijama potiče veću transparentnost i odgovornost javnih organa, što je neophodno za demokratski proces, te radi utvrđivanja da svako fizičko ili pravno lice ima pravo pristupa ovim informacijama u najvećoj mogućoj mjeri, u skladu sa javnim interesom, te da javni organi imaju odgovarajuću obavezu da saopće te informacije. U skladu sa članom 4. ovog Zakona, svako fizičko ili pravno lice ima pravo pristupa informacijama koje su pod kontrolom javnog organa, a svaki javni organ ima odgovarajuću obavezu da te informacije saopći. Pravo pristupa informacijama može biti ograničeno samo na način i pod uvjetima utvrđenim ovim Zakonom. Ovo pravo podliježe utvrđivanju izuzetaka u skladu sa članom 5. do 10. istog Zakona, s tim da je članom 8. Zakona, propisano ispitivanje javnog interesa tako što javni organ saopćava traženu informaciju, bez obzira na izuzetak utvrđen u skladu sa članom 6, 7. ili 8. ovog Zakona, ako je to opravdano javnim interesom, pri čemu se uzima u obzir svaka šteta i korist, koje mogu proisteći iz saopštavanja informacije. Dostupnost javnosti ne podrazumijeva objavljivanje ličnih podataka na opisani način, nego uspostavljanje sistema i stvaranje uslova da se svakoj zainteresovanoj osobi omogući pristup informacijama u skladu sa Zakonom o slobodi pristupa informacijama u BiH. Tim Zakonom se ustanovljava pravo svakog lica na pristup informacijama u najvećoj mogućoj mjeri u skladu sa javnim interesom, ali i svrhom informisanja javnosti. Ovaj Zakon slobodu pristupa informacijama u BiH prvenstveno uslovljava formalnim radnjama i ograničenjima utvrđenim Zakonom (član 4), formalne radnje započinju „podnošenjem zahtjeva“ (član 11.), a odredba člana 8. propisuje izuzetak kod zaštite privatnosti. U Zakonu o zaštiti ličnih podataka, postupak pristupa informacijama, koje sadrže lične podatke, podrazumijeva dužnost „kontrolora“ (tužioca) da ispita svaki pojedinačni zahtjev i utvrdi da li postoje ili ne postoje smetnje za pristup ličnim podacima propisane članom 8. tog Zakona.

U konkretnom slučaju, tužitelj je tražio dostavljanje ugovora o djelu koje je zaključila tužena u 2012. i 2013. godini, koji sadrže lične podatke lica koja su sa ovom institucijom zaključila ugovore, koje uključuju ime i prezime, datum i mjesto rođenja, prebivalište, JMBG. Tuženi je odobrio pristup informacijama u skladu sa Zakonom o slobodi pristupa informacijama u BiH, koji se odnosi na dostavljanje svih kopija ugovora o djelu zaključenih u 2012. i u 2013. godini, na način da se

predstavnicima tužitelja omogućiti lični uvid u tražene informacije, ali ne i kopiranje i umnožavanje istih, jer je smatrao da ovi ugovori sadrže lične podatke, jer sadržaj ovih informacija potvrđuje da se odnose na činjenice koje jasno identificiraju fizičku osobu za koju su navedene ove informacije. Odredbama člana 14. stav 2. Zakona o zaštiti ličnih podataka, propisano je da kada nadležni organ odobri pristup informaciji djelimično ili potpuno, rješenjem o tome obavještava podnosioca zahtjeva. Rješenjem se:

- a) obavještava podnosilac zahtjeva o mogućnosti ličnog pristupa informacijama u prostorijama nadležnog javnog organa; i
- b) obavještava podnosilac zahtjeva o mogućnosti umnožavanja, troškovima umnožavanja, te da se umnožavanje podnosiocu zahtjeva osigurava nakon izvršene uplate. Kada je umnožavanje informacije veoma složeno ili dugotrajno, umnožavanje se osigurava podnosiocu zahtjeva u vrijeme koje je prihvatljivo i za podnosioca zahtjeva i za nadležni javni organ; ili
- c) prilaže kopija tražene informacije kada se ista osigurava besplatno, u smislu člana 16. ovog zakona.

Dakle, tuženi je pogrešno tumačeći odredbu citiranog zakonskog propisa, dozvolio uvid, ali ne i umnožavanje i kopiranje traženih podataka, pogrešno smatrajući da se navedena zakonska odredba može jedino tumačiti kao postojanje tri moguća načina za pristup traženim informacijama za koje se opredjeljuje nadležni javni organ pri odobravanju pristupa informaciji, vodeći računa o činjenicama i okolnostima koje su od značaja za rješavanje zahtjeva u svakom konkretnom slučaju. Organi tužene dužni su sistematski tumačiti navedene propise o pristupu informacijama i zaštiti ličnih podataka, i uzeti u obzir sve odredbe koje idu i u prilog udovoljavanju zahtjeva tužioca na pristup informacijama, kakav stav je zauzelo i apelaciono upravno vijeće ovoga Suda u presudi broj: S1 3 U 016743 14 Uvp od 11.03.2015. godine. Uskraćivanje pristupa informacijama tužitelju kao jednoj nevladinoj organizaciji, koja ima istaknutu ulogu u borbi protiv korupcije, nepotizma i nezakonitog trošenja budžetskih sredstava pozivom na formalne prepreke koje zakon uspostavlja nije zadatak državnih organa. Oni nisu čuvari informacija nego njihovi prenosnici, koji su ih u najvećoj mogućoj mjeri dužni učiniti dostupnim demokratskoj javnosti i njenim demokratskim institucijama. U tom smislu je opravdano isticanje u zahtjevu, mogućnosti da se tuženom dostavi djelimična informacija u smislu pravilne primjene odredbe člana 10. Zakona o slobodi pristupa informacijama u Bosni i Hercegovini. Tom odredbom koja nosi naslov „razdvajanje informacija na dijelove“, propisano je da ako je jedan dio traženih informacija utvrđen kao izuzetak, nadležni javni organ će izdvojiti takav dio i objaviti ostatak informacija, osim ako usljed ovog razdvajanja, informacije nisu postale nerazumljive. Nema ništa tajno u dostavljanju imena i prezimena lica s kojim je tužena odnosno organ tužene zaključio ugovor o djelu. Naravno, moguće je anonimizirati matični broj građana ili transakcijski račun kod banke, ali osnovni predmet ugovora, vrijeme njegovog trajanja i cijena koštanja rada po ugovoru o djelu nisu informacije koje se odnose na privatnost nekog lica. I zašto bi radno angažovanje određenih lica po ugovoru o djelu u jednoj kalendarskoj godini bila informacija koja narušava pravo na privatnost involviranih lica? Ovdje se ne radi o ugrožavanju privatnosti i tajnosti organa tužene koji su zaključivali takve ugovore, a njihova djelatnost iz toga radno-pravnog domena mora biti transparentna.

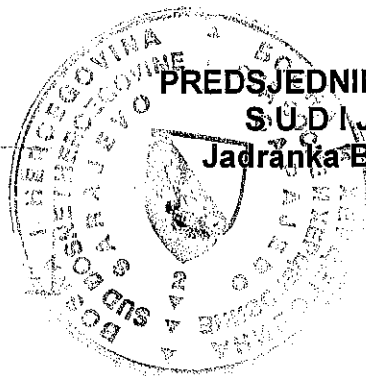
U ponovnom postupku, tužena će postupiti po primjedbama datim u ovoj presudi, te će nakon pravilno utvrđenog činjeničnog stanja i nakon pravilne primjene materijalnih propisa, donijeti pravilnu i zakonitu odluku.

Iz svega izloženog, ovaj Sud je primjenom odredbe člana 37. stav 2. u vezi sa članom 34. stav 2. Zakona o upravnim sporovima BiH, odlučio kao u dispozitivu ove presude.

ZAPISNIČAR
Žanka Bajić

U ime predsjednika Vijeća

Ulaštenik

PREDSJEDNIK VIJEĆA
SUDIJA
Jadranka Brenjo